

บทคัดย่อ

การศึกษาวិทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาถึงปัญหาการจัดเก็บรายได้ หรือภาษีอากรจากการพนันที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศไทย โดยเน้นศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้และภาษีอากรจากการออกสลากประเภทต่างๆ ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และ การจัดทำมีการทายผลการแข่งม้า ว่ามีความสอดคล้องกับหลักการทางภาษีอากรที่ดี ในแง่ของความเป็นธรรมทางด้านภาษีอากร และควรมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บหรือไม่ โดยศึกษาประกอบกับการจัดเก็บภาษีอากรจากการพนันและรูปแบบองค์กรที่จัดกิจกรรมด้านการพนันของต่างประเทศ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ในเรื่องนี้ผู้เขียนเห็นว่าการจัดเก็บรายได้จากการพนันทั้งสองประเภทนั้น มีประเด็นปัญหาหลักทางด้านภาษีอากรที่น่าสนใจอยู่ 2 ประการ

ประการแรก เป็นปัญหาการจัดเก็บภาษีอากรเกี่ยวกับการออกสลากของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้แก่ ปัญหาการเลือกปฏิบัติทางภาษีเงินได้ของผู้แทนจำหน่ายสลากแต่ละประเภท กล่าวคือ กรณีสลากกินแบ่งรัฐบาลหากผู้แทนจำหน่ายเป็นนิติบุคคล ผู้แทนจำหน่ายนั้นต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ในขณะที่ ผู้แทนจำหน่ายสลากพิเศษโครงการหารายได้เพื่อสาธารณประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็จะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่มีเหตุอันสมควรเนื่องจากการออกสลากทั้งสองประเภทมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกัน กับ ปัญหาฐานภาษีเงินได้คงลงเนื่องจากการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ผู้ถูกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการจัดเก็บภาษีได้น้อยและเกิดความไม่เป็นกลางทางภาษีอากร

ประการที่สอง เป็นปัญหาในการจัดเก็บภาษีอากรจากการจัดทำมีการทายผลการแข่งม้า ได้แก่ ปัญหาด้านความเป็นธรรมทางภาษีอากร เนื่องจากสนามม้าในกรุงเทพมหานคร กับสนามม้าในต่างจังหวัด มีการะภาษีและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ไม่เท่ากัน โดยสนามม้าในกรุงเทพมหานครต้องรับภาระภาษีและค่าธรรมเนียมในอัตราที่สูงกว่า ซึ่งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรโดยอาศัยพื้นที่ในการจัดทำมีการพนันเป็นตัวแบ่งแยกนั้น มิใช่เหตุผลที่มีน้ำหนักเพียงพอต่อการทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในระบบภาษีอากร กับ ปัญหาด้านควมมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้จากการจัดทำมีการทายผลการแข่งม้า ในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้ของผู้ทายผลการแข่งม้า

โดยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น โดยผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า การจัดเก็บภาษีอากรหรือการยกเว้นการจัดเก็บภาษีอากรเกี่ยวกับการออกสลากของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลควรเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน โดยคำนึงถึงหลักการทาง

ภาษีอากรที่ดี กล่าวคือ ภาษีอากรควรอำนวยความสะดวกให้กับรัฐ มีความเป็นธรรมแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร และมีประสิทธิภาพ โดยในส่วนของผู้แทนจำหน่ายในฐานะที่เป็นตัวแทนจำหน่ายของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ควรได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีเป็นการตอบแทน โดยการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ผู้จำหน่ายสลากทุกประเภท เพื่อให้บริษัทเอกชนเข้ามาเป็นผู้แทนจำหน่ายร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐทางหนึ่ง และเพื่อป้องกันการเบี่ยงเบนการประกอบธุรกิจของนิติบุคคล และเมื่อต้องการให้ภาษีมีความเป็นกลางและเพื่อให้ภาษีจากการพนันเป็นภาษีที่อำนวยความสะดวกให้กับรัฐได้อย่างสมบูรณ์และทำให้ฐานภาษีเงินได้กว้างขึ้น ควรยกเลิกการยกเว้นภาษีเงินได้จากการถูกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล และนำมาตรการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายมาใช้เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี นอกจากนี้ควรยกเว้นค่าอากรใบรับรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อให้รูปแบบการจัดเก็บอากรแถมปีจากผู้ถูกรางวัลสลากทั้งสองประเภทเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กรณีสนามม้า ควรลดค่าธรรมเนียมและภาษีตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 สำหรับการทำให้มีการทายผลการแข่งม้าในกรุงเทพมหานครเท่ากับกรณีที่ทำให้มีการทายผลการแข่งม้าในต่างจังหวัด และเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่กิจการสนามม้าที่ต้องแบกรับภาระภาษีหลายประเภทโดยไม่ส่งผลกระทบต่อหลักความเป็นกลางทางด้านภาษีอากร ควรลดอัตราภาษีตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตลง สำหรับปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้ของผู้ทายผลการแข่งม้า ควรนำมาตรการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายมาใช้เพื่อสร้างความเป็นธรรมในทางภาษีอากร เมื่อมีการจัดเก็บภาษีเงินได้จากการพนัน ควรให้มีการหักค่าใช้จ่ายจากการพนันแบบเหมาได้ เนื่องจากผู้เล่นการพนันจำนวนไม่น้อยที่มักมีปัญหาเกี่ยวกับการติดการพนันซึ่งบุคคลเหล่านี้ย่อมมีค่าใช้จ่ายจากการพนันที่ผ่านมามีจำนวนมาก